

Advies over het ontwerp van nationaal plan “Een digitale agenda voor België”

Brussel, 19 februari 2014.

1. Context

De heer Johan Vande Lanotte, Vice-Eerste Minister en Minister van Economie, Consumenten en Noordzee, heeft het Raadgevend Comité voor de telecommunicatie (“het Comité”) op 18 december 2013 verzocht om binnen de drie maanden een advies uit te brengen over het ontwerp van nationaal plan “een digitale agenda voor België”.

Het Comité is dan ook verheugd om in toepassing van artikel 4, eerste lid, van de wet van 27 januari 2013 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector, het hierna vermelde advies te geven. Dit advies werd goedgekeurd op de plenaire vergadering van 19 februari 2014.

2. Advies

Het huidige advies zal in twee gedeelten worden opgesplitst. In een eerste gedeelte formuleert het Comité een aantal algemene opmerkingen. In een tweede gedeelte worden per deel en subdeel van het ontwerp van nationaal plan specifieke commentaren aangereikt.

2.1. Algemene opmerkingen

Het Raadgevend Comité is verheugd over het idee om voor België een nationaal digitaal plan uit te werken, want het heeft altijd al gepleit voor een meer gecoördineerd geheel, met duidelijke concrete actiepunten voor de betrokken actoren. Ook naar Europa toe hebben we de belangrijke taak om tegemoet te komen aan een aantal belangrijke doelstellingen. Een digitaal plan kan daarvoor de rode draad zijn. In dat opzicht verheugt het Comité zich erover dat de voorgestelde agenda op creatieve wijze een groot aantal essentiële problematieken aankaart voor de goede ontwikkeling van de informatiemaatschappij in België.

Het Raadgevend Comité stelt echter vast dat doorheen het document een aantal elementen dienen geactualiseerd te worden. Verschillende maatregelen die worden voorgesteld, zijn inmiddels al uitgevoerd. We verwijzen bijvoorbeeld naar het ontwerp-KB dat de functionele snelheid voor breedbandtoegang vaststelt, het KB infofiches (p. 10 en 32), de ‘Durf vergelijken’ campagne (p. 10), de publicatie van de studie rond netneutraliteit (p.32). Ook een aantal schetsen van de ‘huidige situatie’ lopen deels achter op de realiteit, bijvoorbeeld op het vlak van aangeboden breedbandsnelheden (p. 24), of nog, op het vlak van radiospectrum (p. 28).

Het Raadgevend Comité is ook vragende partij om het document concrete invulling te geven, van wat de tijdslijn is voor de vooropgestelde ideeën, wie wat uitvoert, etc. Soms wordt verwezen naar de verantwoordelijke overheidsinstellingen of stakeholders, echter niet op consequente wijze.

Verder is het nuttig dat er in de tekst, in referentie naar de Europese digitale agenda, ook wordt verwezen naar de harmonisatie-inspanningen die de Europese Commissie voorziet, onder meer via haar pakket maatregelen “connected continent”/ “Telecom Single Market”. Regelgeving op Europese schaal (bijvoorbeeld rond netneutraliteit) vermijdt een lappendeken van nationale regelgevingen, en zorgt in de meeste gevallen voor meer rechtszekerheid en stabiliteit.

Verder zijn er in de tekst weinig referenties te vinden naar de bedrijvenmarkt, en het belang voor het aantrekken van investeringen, van een zeer performante infrastructuur en dienstenaanbod, alsook de macro-economische impact. Immers, bedrijven en overheidsinstellingen zijn in een groeiende mate afhankelijk van ICT om zich te organiseren, en om hun producten en diensten aan te bieden. Het wegnemen van barrières om ICT efficiënt in te zetten, kan een groot verschil maken ¹.

De digitale economie is grensoverschrijdend. Het is belangrijk dat bedrijven en overheidsorganisaties alle kansen krijgen. Er loopt makkelijk een deel van de economische waarde, en dus ook belastingen naar andere landen, bv als klanten goederen en diensten in het buitenland bestellen.

Tenslotte verwijst men op een aantal plaatsen naar digitale agenda-snelheden. Er wordt evenwel enkel verwezen naar downloadsnelheden, niet naar uploadsnelheden. Dat is volgens ons een beperking die nog moeilijk te rechtvaardigen valt.

2.2. Specifieke opmerkingen

2.2.1. PIJLER 1 “ICT- EN INTERNETTOEGANG MOGELIJK MAKEN VOOR IEDEREEN”

Het Comité stelt vast dat in deze eerste pijler herhaaldelijk verwezen wordt naar de snelheid waarmee on-line kan gewerkt worden. Zowel voor de zakelijke als voor de residentiële gebruiker is het echter van belang om een onderscheid te kunnen maken tussen de aangekondigde snelheden enerzijds en de reële snelheden in de praktijk anderzijds. Deze reële snelheid wordt bepaald door de snelheid van het netwerk, maar evenzeer door andere factoren zoals het toestel waarmee gewerkt wordt, het al dan niet geconnecteerd zijn op een druk bezette website, het gebruiken van een draadloze verbinding enz. In december 2012 heeft het BIPT middels het Besluit betreffende de communicatie van de snelheid van de vaste breedbandverbinding reeds een belangrijke stap in deze gezet inzake de meting van de reële snelheid van het netwerk. Het Comité pleit er echter voor dat dit Besluit nog breder bekendgemaakt wordt.

¹ Business Communications, Economic Growth and the Competitive Challenge – final report, January 2013 - study by WIK Consult, commissioned by INTUG and ECTA

Op verzoek van het GOF is er in 2013 een studie uitgevoerd door het Bureau Marpij. Daarin gaat het over de impact van de mobiele telefonie en de rol ervan in de Belgische economie en worden er pistes geopend inzake innoverend en duurzaam beleid ter ondersteuning van de gebruikers en de sector. <http://www.agoria.be/upload/agoriav2/GOF-ImpactGSMenBE-2013.pdf>

2.2.1.1. Punt 1.1. "De toegang tot internet en ICT in België bevorderen"

Bij de bespreking van de huidige situatie in België wordt opgemerkt dat het ultrasnel breedband in België nog heel beperkt is. De operatoren merken op dat het aantal klanten nog beperkt is, doch dat de beschikbaarheid wel zeer hoog is.

Wat de concrete maatregelen betreft die voorgesteld worden, is er sprake van "het bijhouden van een permanente cartografie van de internetdekking" met het oog op het inventariseren van niet-gedekte zones. Gezien de technologie-neutraliteit enerzijds en het feit dat verschillende technologieën complementair zijn anderzijds, stelt het Comité voor om hier ook nadrukkelijk naar te verwijzen;

2.2.1.2. Punt 1.2. "De universele dienstrichtlijn uitvoeren en opvolgen"

In de derde paragraaf wordt gesteld dat de universele dienstverplichtingen als een veiligheidsnet kunnen gezien worden wanneer er een risico bestaat op sociale uitsluiting. In de rubriek "De huidige situatie in België" wordt voorgesteld om verder grondig denkwerk te verrichten over de modernisering en dynamisering van de universele dienst om deze verder af te stemmen op de behoeften van de gebruikers. Het Comité is de mening toegedaan dat daarbij moet worden verwezen naar de doelstelling tot het vermijden van sociale uitsluiting.

Bij de concrete maatregelen wordt in de eerste bullet voorgenomen om het dekkingsniveau door vaste netwerken en mobiele netwerken in België in kaart te brengen. Specifiek voor de vaste netwerken wordt verwezen naar kabel of ADSL. Gezien de verschillende technologieën voor vaste netwerken, pleit het Comité ervoor om zich niet enkel tot kabel of ADSL te beperken maar dit uit te breiden tot alle technologieën en aldus ook VDSL, fibre en andere op te nemen.

2.2.1.3. Punt 1.4. "Internet en telecommunicatie middelen betaalbaar maken"

Met betrekking tot het sociale telecomtarief, meent het Comité dat een kritische noot ontbreekt bij het complexe en dure systeem van sociale tarieven, alsook een verwijzing naar de vraag of mobiele telefonie en internetabonnementen voorwerp kunnen zijn van sociale tarieven onder het regime van universele dienst.

Daarenboven merkt het Comité op dat de conclusies van de vergelijkende studie van het BIPT over de prijzen ondertussen achterhaald zijn door de enorme beweging van de markt. Bovendien zijn vragen gerezen bij de relevantie van de door het BIPT gehanteerde gebruikersprofielen. Uit de recent gepubliceerde internationale prijzenstudie blijkt dat de prijzen voor mobiel bellen (incl. mobiele data) tussen 2012 en 2013 significant gedaald zijn (minstens 6 tot 55%, afhankelijk van het gebruikersprofiel). Vooral de profielen met veel mobiele data daalden sterk in prijs.

Inzake de concrete maatregelen wenst het Comité volgende opmerkingen te formuleren :

- een jaarlijkse internationale prijzenstudie lijkt ons niet weerhouden te kunnen worden als een factor die de verspreiding van computers en internettoegang stimuleert;
- het Comité betreurt dat inzake de organisatie van een rondetafel enkel voorzien wordt om na te gaan hoe inzake mobiel datagebruik tot meer concurrentie en lagere prijzen kan gekomen worden. Deze rondetafel zou naast het mobiele ook de prijzen voor vast, internet, TV en packs dienen te behelzen;
- het verrichten van onderzoek betreffende de versnelde introductie van forfaitaire tariefplannen lijkt ons een vage formulering en suggereert mogelijks retailregulering in een geliberaliseerde markt;
- wanneer een onderzoek voorzien wordt naar de technische mogelijkheden van technologie-neutrale apparatuur voor de consument, dan wordt verwezen naar TV set-topboxen, wat geen verband houdt met internettoegang of toegang tot computers;
- de suggestie van verder overheidsingrijpen/regulering van de markt lijken ons onvoldoende onderbouwd

2.2.2. PIJLER 2 “DE DIGITALE ECONOMIE AANWAKKEREN EN EEN VEILIG INTERNET TE WAARBORGEN”.

2.2.2.1. Punt 2.2. “De digitale economie stimuleren”

Met betrekking tot elektronische handel merkt het Comité in het algemeen op dat de vaststelling rond de hoge leveringskosten en lange leveringstermijnen onzes inziens kadert in een te pessimistische en onvoldoende onderbouwde visie. Het Comité benadrukt dat het in deze geen technisch probleem betreft van beschikbaarheid van netwerken, maar een probleem van puur economische omstandigheden (andere BTW-tarieven, andere regulering enz) ².

Met betrekking tot cloud computing benadrukt het Comité het belang van goede netwerken en een hoge kwaliteit. Het Comité is er trouwens ook van overtuigd dat er vanuit de overheid actie kan worden genomen, om een beter antwoord te bieden op de onzekerheden die met cloud computing gepaard gaan.

Met betrekking tot M2M vraagt het Comité aan de overheid om op internationaal niveau de initiatieven te ondersteunen om tot operatoronafhankelijke of soft-SIM-kaarten te komen om te vermijden dat de fysieke verandering van de SIM-kaarten bij de verandering van mobiele operator een belemmering vormt. De gebruikers vragen daarbij overigens een proactieve houding van de regering.

² Volgens Comeos, een beroepsorganisatie voor handel en diensten in België, zijn er verschillende obstakels die dienen opgeheven te worden opdat e-commerce in België verder zou kunnen uitgebouwd worden. Zie : <http://www.retaildetail.be/nl/m-tail/item/17423-comeos-“belgische-e-tailers-woorden-het-land-uit-gedreven”> en <http://www.gva.be/nieuws/economie/belga/extern-comeos-waarschuwt-voor-enorme-uitdagingen-e-commerce-komende-jaren.aspx> en http://www.lavenir.net/article/detail.aspx?articleid=DMF20140116_00418188

Met betrekking tot de huidige situatie in België, stelt het Comité vast dat er een te eenvoudige voorstelling van de problematiek wordt gegeven wanneer gesteld wordt dat de bescherming van gegevens en bestanden in cloud computing-systemen in ons land wordt gewaarborgd door de wet tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De bewaring van gegevens is immers een complex vraagstuk voor zowel overheidsinstellingen als bedrijven.

Inzake de concrete maatregelen wenst het Comité volgende opmerkingen te formuleren :

- het Comité merkt op dat, hoewel er op gewezen wordt dat het voorstel van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer moet worden gevolgd, het gevaar bestaat dat het regelgevingskader volledig zal wijzigen;
- inzake de impact van het internet der dingen, wordt verwezen naar de RFID-chips. Het is het Comité niet duidelijk wat wordt bedoeld met de mogelijkheid voor de consumenten om die te activeren;
- met betrekking tot het uitvoeren van Privacy Impact Assessment (PIA), roept het Comité op tot voorzichtigheid teneinde niet voorop te lopen op de Europese discussies ter herziening van de Richtlijn van 1995. De context van de ontwerpverordening gaat eerder uit van de verplichting tot het uitvoeren van een PIA daar waar het effectief gaat over bepaalde gevoelige categorieën van persoonsgegevens.

2.2.2.2. Punt 2.3. "Het gebruik van elektronische facturatie uitbreiden"

Het Comité benadrukt het belang aan stimulering en sensibilisering van het gebruik van elektronische facturatie. Dit hoeft niet noodzakelijk betrekking te hebben op een volledige elektronische facturatie, inclusief een link naar de boekhouding, gezien dit voor veel organisaties een te complexe stap is. Veel minder ingrijpend kan echter reeds de vervanging van een papieren factuur door een elektronische, zeer kostenbesparend werken. Het Comité pleit daarom ook voor verduidelijking en sensibilisering die zeker tot de mogelijkheden behoren.

2.2.2.3. Punt 2.4. "Internetgebruikers beschermen tegen cybercriminaliteit"

In dit verband pleit het Comité voor een eenduidige strategie van de overheid inzake de aanpak van data security en privacy-inbreuken.

Het verzamelen, beheren en toegankelijk maken van bedrijfs- en klantgegevens is een zeer complexe technische materie. Data security is een zeer grote bezorgdheid. Bedrijven en overheidsinstellingen doen grote inspanningen om inbreuken op de veiligheid en vertrouwelijkheid van gegevens te voorkomen.

Mede daarom vraagt het Comité de aanstelling van een betrouwbare derde partij waar incidenten in vertrouwen en anoniem kunnen worden gemeld en afgehandeld. Binnen zijn huidige structuur en werking kan het CERT (Federal Cyber Emergency Team) die rol niet spelen. Er is dan ook nood aan een meer uitgebreide, sterkere CERT. Daarenboven is er nood aan één aanspreekpunt en één strategie voor de aanpak en de behandeling van privacy-incidenten. Het bedrijf of de

overheidsinstelling dat een incident meemaakt, staat voor een grote administratieve versnippering in de stappen naar de oplossing. Versnippering en beveiliging zijn termen die in deze context niet samengaan.

Bedrijven en overheidsinstellingen willen ook leren over wat bij de collega's gebeurt. Feedback over veiligheid en incidenten bij anderen moet (anoniem) kunnen worden georganiseerd, zodat iedereen kan leren uit incidenten.

Wanneer men de huidige situatie in België schetst, is het dan ook noodzakelijk om te stellen dat de strategie voor cyber veiligheid niet af is en dat het risico op versnippering van de middelen reëel is.

2.2.2.4. Punt 2.5. "Het internet veiliger maken voor kinderen en jongeren"

Het Comité betreurt dat geen enkele melding wordt gemaakt van de eID als een middel voor veilige identificatie en beveiliging, en inzonderheid ten opzichte van kinderen en adolescenten.

2.2.3. PIJLER 3 "ONZE DIGITALE INFRASTRUCTUUR KLAARSTOMEN VOOR MORGEN".

In het algemeen merkt BELTUG op dat de telecommarkt voor bedrijven en overheidsinstellingen nog altijd te weinig concurrentieel is. Daar waar er in de consumentenmarkt de jongste jaren concurrentie is gekomen door meer aanbieders (vooral in de mobiele telefonie en internet) en vanaf 2013 ook meer prijsconcurrentie, is er voor bedrijven en overheidsinstellingen nog altijd een nijpend gebrek aan concurrentie in de telecommarkt. BELTUG stelt ondermeer volgende pijnpunten vast :

- Bedrijven en overheidsinstellingen willen de mogelijkheden en de prijzen van verschillende aanbieders op de markt kunnen vergelijken. Dat is essentieel voor elk inkoopbeleid;
- Een vraag naar offertes levert zeer vaak maar twee offertes op. In sommige gevallen maar één. Er zijn gewoon te weinig aanbieders om een goed inkoopbeleid te kunnen voeren;
- Bedrijven en overheidsinstellingen willen meer en meer managed services inkopen - telecomdiensten met uitgebreid technisch en kostenbeheer bij bedrijf en operator. Er zijn maar een paar operatoren die deze behoefte kunnen afdekken;
- Vooral bedrijven met verschillende locaties ervaren te weinig concurrentie.

Het gebrek aan concurrentie in de zakelijke markt, wordt trouwens onderbouwd door verschillende enquêtes en studies die door de zakelijke markt werden georganiseerd.

Tot slot merkt het Comité op dat de overheid de telecomsector niet mag zien als een middel om inkomsten te genereren. Zo is de recente beslissing in Wallonië om extra belastingen te heffen op GSM-antennes contra-productief.

2.2.3.1. Punt 3.1. "De Belgische netwerkinfrastructuur verder uitbouwen"

In het algemeen betreft het Comité dat in dit punt geen verwijzing is opgenomen naar blokkerende factoren met betrekking tot de netwerkuitrol. Het Comité denkt hier inzonderheid aan bouwvergunningen, stralingsnormen en belastingen op infrastructuur.

Inzake bouwvergunningen pleit het Comité ervoor om heldere en efficiënte stedenbouwkundige- en milieuprocedures aan te reiken, met soepelheid en vrijstellingen voor werken van kleinere omvang. De WIK-studie³ identificeert in dit verband volgende actiepunten :

“Action 1: Permit granting procedures should be streamlined. Every undertaking authorised to provide electronic communications networks should be able to submit, via the single information point, applications for permits required for civil works. The single information point should facilitate and coordinate the permit granting process. The applications should be forwarded to the competent authorities involved in granting the permits. Compliance with applicable deadlines should be monitored. The aim should be to close permit requests within 6 months.

Action 2: The criteria, procedures and timescales for the granting of permits to build mobile bases stations should be reviewed to fit the different requirements of rolling out LTE. They should also be harmonised across Belgium in order to simplify the planning for mobile operators. A clear and common dispute procedure should be established with strict timelines in order to ensure consistent and timely decisions. The BIPT should act as a national dispute resolution body.”

Inzake stralingsnormen, pleit het Comité ervoor om de emissienormen aan te passen zodat tegelijk de gezondheid en het milieu kunnen worden beschermd (volgens de erkende internationale standaarden) én mobiele technologieën op lange termijn efficiënt kunnen worden uitgerold.

De WIK-studie identificeert in dit verband volgende actiepunten :

“Action 3: The emission norms for antennas in urban areas should be reviewed with regard to their appropriateness and effectiveness. Yearly reviews of the real emission through field tests with special attention for sensitive areas (schools, nursery and healthcare institutions) could bring the insight that there is space to increase the emission norms without causing health related risks. The review of emission norms should result in less stricter norms or in a differentiation between locations.

Action 4: To ensure the roll-out of LTE networks, in particular in the presence of constraining emission norms, public institutions should offer mobile operators access to public buildings for the deployment of an antenna.”

Inzake belastingen op infrastructuur, identificeert de WIK-studie volgend actiepunt : “Action 27: Local (and regional) governments should review the existing and planned taxations on mobile masts and antennas as this discourages the roll-out of LTE to the levels achieved in other countries.”

Met betrekking tot het gedeelte “de huidige situatie in België”, merkt het Comité op dat de snelheden die worden vermeld inzake 3G intussen ruim achterhaald zijn.

³ <http://www.platform.be/content/user/File/2013/2013-06-18%20Platform%20Telecom%20Study%2018%20June%202013-Final.pdf>

Met betrekking tot het gedeelte “concrete maatregelen”, formuleert het Comité volgende opmerkingen :

- het Comité vraagt zich af waartoe de sensibilisering van de operatoren dient in het kader om te voldoen aan de eis van Europa om in een speciaal fonds van één miljard euro voor de diensten te voorzien;
- wanneer voorzien wordt om de huidige technologieën en dekkinggraden in kaart te brengen, wijst het Comité erop dat dergelijke cartografie ook interessant is voor de bedrijvenmarkt. Het is immers zo dat het veel verschil uitmaakt voor een tender als er verschillende infrastructures zijn in een bedrijvenpark, of als er maar 1 infrastructuur is waardoor alternatieve operatoren ook beroep moeten doen op die infrastructuur (wat natuurlijk de aantrekkelijkheid van het aanbod zal beïnvloeden).

2.2.3.2. Punt 3.2. “De overgang naar IPv6 versnellen”

Het Comité staat positief tegenover het idee dat de overheid de overstap naar IPv6 wil stimuleren, doch wijst erop dat de verschillende overheidsorganisaties over de nodige budgetten moeten beschikken voor de invoering ervan.

Tot slot merkt het Comité op dat in dit punt verwezen wordt naar een kalender van twee jaar voor operatoren en ISP-leveranciers, doch vraagt zich af vanaf welk tijdstip deze termijn van twee jaar ingaat. Bepaalde operatoren merken trouwens op dat de voorziene kalender voor hen trouwens reeds achterhaald is.

2.2.3.3. Punt 3.4. “Het gebruik van het radiospectrum strategisch plannen”

Inzake het geciteerde voorstel om de jaarlijkse rechten te verminderen, pleit het Comité tevens voor een verdere verlaging van de rechten voor microwaves.

2.2.3.4. Punt 3.5. “. Duurzaam groeien door de milieu-impact van ICT te verlagen en energie-efficiënte via ICT verhogen”

Het Comité meent dat bij “IT for Green” niet alleen dient verwezen te worden naar energie-efficiëntie, maar tevens naar mobiliteit. ICT kan immers op diverse manieren ingezet worden om mobiliteitsproblemen op te lossen. Hiervoor kan ook worden verwezen naar ITS als aparte pijler naast e-gov, e-health of e-working (zie onze commentaren op punt 5.5. van het ontwerp van nationaal plan “een digitale agenda voor België”).

2.2.4. PIJLER 4 “DE NEUTRALITEIT VAN HET INTERNET GARANDEREN EN BESCHERMEN”.

Het Comité is de mening toegedaan dat deze vierde pijler dient geactualiseerd te worden. Daarnaast stelt het Comité dat de praktijk van de neutraliteit van het internet even complex is als het internet zelf. De Europese Commissie heeft een Europese verordening voorgesteld, die ook betrekking heeft op de neutraliteit van het internet die voor alle EU-lidstaten zal gelden. Het Comité vraagt de Belgische wetgever dan ook om in dit stadium de eigen Belgische regeling voor de neutraliteit van het internet niet uit te werken, te meer omdat België vandaag al voor is op de Europese verplichtingen.

2.2.5. PIJLER 5 “DE SECTOR EFFICIËNT REGULEREN EN VERDER ONTWIKKELEN”.

2.2.5.1. Punt 5.1. “Werk maken van efficiënte internet governance”

Het Comité wenst te benadrukken dat een reglementair “level playing field” dient verzekerd te worden tussen “telecommunicatie-infrastructuur operatoren” enerzijds en de andere marktpartijen anderzijds. Onder andere “over the top – OTT” spelers (zoals Skype, WhatsApp, Facebook, YouTube...) en ook leveranciers van eindgebruikersapparatuur of operating systemen (Apple, Samsung, Google – Android, ...) leveren meer en meer diensten (bijvoorbeeld via – al dan niet betalende – applicaties in “application stores”) die in directe of indirecte concurrentie staan met de traditionele telecommunicatiediensten. Het is belangrijk na te denken hoe de reglementering/regulering daar afdoende rekening mee kan houden.

Verder merkt het Comité op dat bij de opsomming van de overheidsspelers op het vlak van internet governance, verschillende instanties niet vermeld worden die weliswaar ook reeds een aantal zaken realiseren op dit vlak.

2.2.5.2. Punt 5.3. “De mogelijkheden van e-government verder uitbouwen en benutten”

Het Comité is de mening toegedaan dat naast het voorbeeld van Wallonië en van Fedict, zeker tax-on-web zou moeten vermeld worden als één van de voorbeelden waarmee een groot deel van de Belgische bevolking in aanraking komt.

2.2.5.3. Opmerkingen en suggesties, van toepassing op de punten 5.3. “De mogelijkheden van e-government verder uitbouwen en benutten”, 5.4. “De mogelijkheden van ICT en internet benutten voor e-health” en 5.5. “De kansen van ICT benutten voor e-working”

Naast belangrijke toepassingen als e-government, e-health en e-working, meent het Comité dat ITS of “Intelligent transport systems” al evenzeer belangrijk is en zeker verdient om in de digitale agenda voor België vermeld te worden. Ook in de Europese digitale agenda wordt hier trouwens naar verwezen en wordt gesteld dat via ITS het vervoer efficiënter, sneller, vlotter en betrouwbaarder verloopt.

Intelligente vervoerssystemen kunnen bijdragen tot transportsystemen die hun veiligheid en efficiëntie verhogen en die het milieu meer eerbiedigen.

Bovendien is de Europese richtlijn (Richtlijn 2010/40/EU) aangenomen op 7 juli 2010 om de toepassing van deze vernieuwende technologieën voor de mobiliteit in Europa te versnellen. Deze richtlijn is een instrument om de toepassing van intelligente vervoerssystemen in Europa te coördineren. Zij bepaalt dat elke lidstaat bij de Commissie een verslag indient over zijn nationale activiteiten en projecten met betrekking tot de prioritaire gebieden voor deze vervoerssystemen.

Tot op heden hebben al talrijke lidstaten dat ITS-plan ontwikkeld. In België legt Vlaanderen de laatste hand aan dat plan nadat er een reeks workshops zijn georganiseerd waarin private en publieke spelers verenigd waren. In Wallonië en Brussel, zijn er hier en daar initiatieven genomen, maar vandaag bestaat er nog geen algemeen plan.

Bij intelligent vervoer zijn diverse instanties betrokken: beheer en informatie over het verkeer (met name de Gewesten), openbaar vervoer (vervoersondernemingen), parkeergelegenheid (gemeentebesturen), beheer van ongevallen (nooddiensten, politie), fiscaliteit, logistiek.

Er kunnen een aantal domeinen worden geciteerd, zoals:

- beheer van het verkeer op autosnelwegen (borden met variabele signalisatie, beheer van ongevallen, ...);
- intelligente tolheffing (bijv.: in Londen is dankzij de invoering van een 'congestion charge' het verkeer met 20% teruggedrongen!). Wij wijzen erop dat er een proefproject loopt met de 3 gewesten voor de GEN-zone;
- beheer van het verkeer in de steden (synchronisatie van de verkeerslichten, begeleiding naar parkeergelegenheden, ...);
- beter logistiek beheer.

Dat plan zou moeten worden ontwikkeld in samenwerking met de privéondernemingen, door bijvoorbeeld een reeks gemeenschappelijke workshops te organiseren per thema. Dat zou het mogelijk maken de bestaande technologische oplossingen voor de mobiliteit te kennen en een masterplan voor de ITS-ontwikkeling te ontwikkelen, dat ook rekening zou moeten houden met de problematiek van de gegevensbescherming op dat gebied.

2.2.5.4. Punt 5.5. "De kansen van ICT benutten voor e-working"

Met betrekking tot e-working, meent het Comité dat veel verbetering mogelijk is aan het bestaande kader.

Een billijke (para)fiscale behandeling van mobiel werken is noodzakelijk. Ten eerste raken werk- en privégebruik bij smartphones en tablets hoe langer hoe meer verweven. Ten tweede willen bedrijven meer investeren in innovatie in mobiel werken en willen ze hun medewerkers ook stimuleren om de nieuwste technologieën te omarmen. In tegenstelling tot wat vooraf ging, wordt op het vlak van de fiscaliteit en de sociale zekerheid echter nog geredeneerd op basis van oude schema's.

Bij de huidige regeling voor het berekenen van 'voordeel van alle aard' zijn de toestellen, het gebruik ervan en de prijzen zodanig geëvolueerd dat :

- de forfaitaire bedragen voor fiscaliteit en parafiscaliteit het gebruik afremmen;
- er méér 'voordeel van alle aard' wordt aangerekend dan wat de toestellen en het gebruik effectief kosten;
- werknemers de regels als onredelijk ervaren;
- werknemers en bedrijven verstrikt raken in de complexiteit van de regels, en vaak in irritaties;
- bedrijven mobiele toepassingen en mobiel werken vaak noodgedwongen uitstellen.

Vandaag bestaat er dan ook een grote, dringende nood aan een eenvoudige, werkbare en billijke oplossing voor het gebruik van mobiele toestellen voor werk en privé. Regels en systemen om privé-gebruik en werk te scheiden zijn tijdrovend en complex. Voor telefonie is de scheiding technisch gezien nog mogelijk maar voor mobiel internet is dit bijvoorbeeld niet meer mogelijk .

Vanuit diverse hoeken wordt dan ook gepleit voor :

- een eenvoudige, werkbare en billijke forfaitaire regeling voor de fiscaliteit, dewelke voor iedereen geldt en waardoor rulings per bedrijf worden vermeden;
- een bevestiging van de richtlijnen van de RSZ inzake het RSZ-forfait;
- een overeenstemming tussen fiscus en RSZ, en uitbreiding van de regels naar smartphone en tablet;
- het stoppen van het cumuleren van 'voordeel alle aard' voor smartphone, tablet, portable, mobiel datagebruik en internetgebruik thuis;
- een eenvoudige forfaitaire oplossing voor toestellen gekocht door de werknemer die voor het werk worden gebruikt (Bring Your Own Device).

[Het BELTUG-standpunt van maart 2013](#) is bijvoorbeeld een meteen bruikbare, praktische handleiding voor de politicus die werk wil maken van dit probleem dat duizenden bedrijven raakt én tienduizenden werknemers.

De vertegenwoordigers van de werknemers wensen dat het Belgische sociale model in acht wordt genomen bij de invoering van e-working, met name via collectieve arbeidsovereenkomsten die worden gesloten in de Nationale Arbeidsraad.